

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Qualiter Deus esse in loco; & qualiter non esse in loco dicendus
sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

etiam imaginario utrimque infinito dicendus esse iuxta doctrinam tradendam disput. 9. Octavo dici Deus potest esse in cognitione creata sui; & media illa in intellectu creato, scilicet obiectivè, seu representativè. Et universè in omni imagine creata sui (qualis specialiter est homo iuxta illud Genes. 1. *Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram*) potest dici representativè esse, velut eius prototypon, &c.

QVAESTIO IV.

Qualiter Deus esse in loco. Et qualiter non esse in loco dicendus sit.

65 **C**ertum est apud omnes Theologos, & Patres, Deum in quodam sensu dici cum veritate esse in loco; & in alio quodam non esse in loco. Quo circa Anselm. in Monolog. cap. 22. dixit, *Summa omnium essentia ubique, & semper, & nusquam, & nunquam, id est in omni, & in nullo loco, aut tempore est, iuxta diversorum intellectuum concordem veritatem.* Et ideo ex Patribus alij negant, Deum esse in loco; alij affirmant; alij simul affirmant, & negant penes diversos sensus, quos vel exprimunt, vel subintelligunt, Pro quorum intelligentiâ.

66 **S**uppono primò ex dictis supra disput. 5. quæst. 3. duplicem distinguendum esse locum; iuxta communem concipiendi, & loquendi morem; alium, quem dicimus imaginarium, & est spatium locale, cui correspondet res locata cum suâ intrinsicâ vocatione, siue præsentia; alium, quem dicimus realem, & est *ultima superficies corporis continenti immobilis primò*, iuxta definitionem eius traditam ab Arist. lib. 4. Physic. cap. 4. ab alijsque receptam communiter.

67 **S**uppono secundò, tres communiter proprietates loci realis recenseri à Philosophis post Arist. lib. 4. phys. Prima est, continere, seu circumscribere, seu terminare, & definire, siue finire rem locatam. Secunda, eam conservare, Tertia, eam mensurare. Cæterum secunda non convenit omni loco reali; proindeque non est in rigore proprietas eius; quia non omnis locus realis circumscribens rem locatam inuat ad eius conservationem; cum multa potius concurrant ad eius corruptionem. Tertia autem non est proprietas loci realis, sed passio communis ipsi, & imaginario: utpote quod etiam rei locatæ mensura est. Sola ergo prima est proprietas loci realis prout distincti ab imaginario: quia soli reali, non item imaginario, convenit continere, circumscribere, terminare, siue finire rem locatam. Quo fit, ut locus realis infinitus esse non possit; cum tamen locus imaginarius bene possit esse infinitus iuxta dicta de naturâ eius loco citato.

68 **S**uppono tertio, alias esse præterea passiones utriusque loco, reali scilicet, & imaginario, communes. Prima, esse immobilem. Secunda, esse acquisibilem per motum locationis. Tertia, esse susceptivum, seu receptivum rei locatæ. Quarta, esse implebilem, siue replebilem per illam. Quinta, esse æqualem, vel inæqualem rei locatæ. Et, si quæ sunt aliæ huiusmodi. His positis.

Propositio 1.

Deus omnino dicendus est non esse in 69 loco, si sermo sit de loco reali formaliter prout continente, circumscribente, siue finiente rem locatam.

Quia Deus intra nullum locum realem ita continetur, circumscribitur, siue finitur, ut insuper extra illum in infinitum non extendatur. Afferere autem in sensu dicto, Deum in loco esse, perinde esset, ac afferere, Deum intra aliquem locum ita contineri, circumscribi, siue finiri, ut extra illum non existeret. Quod omnino falsum, atque adeo negandum est, & oppositum asserendum, uti fert nostra propositio.

70 **E**t isto quidem sensu verissimè negant Patres, Deum esse in loco, aut affirmant, non esse in loco, ut & eorum verba, quæ iam iam subijcio plerumque præferunt. Etenim Clemens Alex. lib. 2. Strom. paulò post principium ait. *Non est Deus in loco, sed supra locum, & tempus.* Athanas. orat. contra Gregales Sabellij. *Impium, aut querere, aut cogitare, ubi sit Deus, aut quem locum obtineat Verbum, aut Spiritus sanctus in quo domicilio claudatur.* August. lib. 83. qq. quæst. 20. *Deus non alicubi est: quod enim alicubi est, continetur loco. Et tamen quia est, & in loco non est, in illo sunt potius omnia, quam ipse alicubi.* Tertull. lib. 20. aduersus Praxeam cap. 16. *In quo omnis locus, non ipse in loco.* Damasc. lib. 1. fidei cap. 16. *Deus in loco non est, ipse enim sui ipsius locus est, cuncta replens, & super omnia eminens, & ipse continens omnia.* Anselm. in Monologio cap. 22. *Non irrationabiliter dicitur, quia nullus locus est eius locus, & nullum tempus est eius tempus; quia cum nullus locus, aut tempus aliqua continentia claudat.* Similia habent plures alij Patres, quos plena manu refert Gillius lib. 2. de Deo tract. 9. cap. 15. Cum quibus etiam Philo hebræ lib. 2. legis allegor. inter principium, & medium ait, *Deum esse nusquam: nam ipse non continetur, sed universa continet. Quid quid autem in loco est, id contineri, non continere, necessario sequitur.*

Propositio 2.

Deus omnino dicendus est esse in, 71 omni loco; & consequenter in loco; quatenus omnia loca suâ immensitate implet, seu replet, in omnibusque est intimè præsens; quin ab ullo circumscribatur, seu terminetur, seu finiatur.

Probatur manifestè primò, Quia omnino dicendus est Deus esse ubique. Id enim absque dubio est de fide, prout supra quæst. 1. proposit. 1. ex Scriptura, & Patribus ostensum est. Tenentque expressè plerique ex patribus ibi commemoratis. Sed esse ubique, & esse in omni loco, prorsus est idem, ut & ex se patet, & docent, S. Tho. 1. par. quæst. 8. artic. 2. dicens, *Deus est in omni loco; quod est esse ubique.* Et Anselm. in Monologio cap. 22. in fine, *Ubique, id est in omni loco.* Ergo Deus omnino est dicendus esse in omni loco; & consequenter in loco penes sensum dictum.

72 **S**ecundò probatur ex eo, quòd Deus tum in Scripturâ, tum passim à Patribus omnia implere,

plere, siue replere dicitur. Vnde planè sequitur, cuncta etiam replere loca, sicque in illis intimè, præsentialiter, & repletivè esse. Sap. 1. *Spiritus Domini replevit orbem terrarum.* Hierem. 23. *Cælum, & terram ego impleo.* Cyrill. Alex. lib. 9. contra Iulianum aliquantò post medium. *Omnia illo plena sunt.* Damasc. lib. 1. fidei cap. 16. *Cuncta replens.* Fulgent. lib. 2. ad Monimum multò ante medium ait, *Deum omnia implere sua præsentia.* Hieron. in Isaia. 6. initio. *Qui complet omnia.* Et Concilium Ephesin tom. 1. cap. 6. paulò post principium, *Divinitatis natura omnia implet.* Similiaque habent plures alij Patres tum supra quæst. 1. proposit. 1. commemorati, tum infra quæst. 5. proposit. 1. referendi.

73 Tertiò probatur ex alijs Patribus expressius adhuc dicentibus, Deum esse in loco, videlicet in senty explicato. Hi sunt Origen, id Iob. cap. 1. *Venerunt Angeli Dei.* Basil. orat. 2. de Precatione ante medium, Cyrill. Hieros. cateches. 6. ante medium, Hieron. in id Hierem. 23. *Deus apud propinquans ego sum.* Gregor. homil. 28. in Euang. circa illud Ioan. 4. *Rogabat eum, ut descenderet.* Anastas. Synait. lib. 2. anagogic. contemplat. in Hexamer. Bernard. serm. 6. in dedicat. eccles. Ac denique, præter alios, Philo lib. 2. legis allegoriar. initio dicens. *Quem locum occupabis, in quo non sit Deus?*

74 Demum utraque data propositio ijs testimonijs Patrum probanda, & confirmanda venit, quibus simul negatur, & affirmatur aliquo modo, Deum esse in loco; scilicet penes diversos sensus expositos. Auctor enim libri de Speculo, cap. 16. apud August. tom. 9. ait. *Omnia enim in loco esse non potes; quoniam ubique es, & non in loco: unde difficile inuenitur, ubi sis: sed multò difficilius ubi non sis.* Hieron. in id Psal. 30. *Statuisti in loco, & in id Psal. 70. Ego mihi in locum munitum, dicit, Deus non est localis: quia ubique est.* Cyrill. Alex. lib. 9. contra Iulianum aliquantò post medium. *Deus non in loco dilatarit enim ubique, & omnia illo plena sunt.* Hilar. lib. 1. de Trinit. non longè à principio. *Neque in aliquo ipse, neque non in omnibus est.* Chrysol. homil. 5. in cap. 2. ad Colosens. circa medium. *Nusquam est Deus, & est ubique.* August. epist. 112. ad Paulinum de videndo Deo cap. 11. *Ubiq; totus est; & nullo continetur loco.* Fulgent. lib. 2. ad Monimum ante medium. *Tota Trinitas sic localiter nusquam est, ut tamen nusquam desit: atque ita est ubique tota, ut nec per partes creatura totius particulariter diuidi; neque vniuersitate totius possit creatura concludi.* Bernard. lib. 5. de Considerat. paulò ante medium. *Nusquam est, qui non clauditur loco: & nusquam tamen non est, qui non excluditur loco.* Boetius de Trinit. cap. 9. loquens de Deo ait. *Nusquam in loco esse dicitur; quoniam ubique est, sed non in loco.* Denique Ricard. de S. Victor. lib. 2. de Trinit. cap. 23. ait. *Localiter nusquam est: quia à nullo loco concludi, à nullo loco secludi potest, & sicut in omni loco est præsentialiter; in nullo localiter: sic in omni tempore est æternaliter, in nullo temporaliter.* Ex quibus omnibus apparet, Deum in omni loco esse intimè, præsentialiter, & repletivè. Tametsi in nullo loco sit circumscriptivè, aut definitivè, hoc est à loco circumscriptus, seu terminatus, aut definitus, seu finitus. Quomodo autem Deus sit intimè, præsentialiter, & repletivè, non solum in locis realibus, de quibus potissimum in præsentia tractant Doctores, sed etiam

in imaginarijs, ex dicendis, quæst. 5. competum fiet.

75 Modò ex dictis in præsentia infero primò contra Gilli lib. 2. de Deo tract. 9. cap. 15. num. 11. Deum non improprie, sed proprie dici esse in locis, quo sensu dicitur esse in illis, sicut proprie negatur esse in locis, quo sensu negatur. Quia Deus non minus est intimè præsens locis, quam rebus, sed ab intima præsentia, qua præsens est rebus, dicitur proprie in illis esse, ut nemo negat. Ergo potiore iure dicitur ab eadem proprie esse in locis: (tametsi ab eis non sit circumscriptus, nec definitus). Cum loca speciali titulo sint quædam receptacula eorum, quæ intra illa præsentia sunt; & si sint etiam extra. Id quod colligitur ex Patribus in hac quæst. commemoratis; quatenus tam absolute affirmant, Deum esse in locis, scilicet intimè præsens, quam negant, esse in illis, scilicet circumscriptus, seu terminatus. Quod argumento est, apud ipsos non magis propriam esse vnam harum locutionum, quam alteram.

76 Secundo infero contra Recupit. lib. 4. de Deo quæst. 13. Deum non solum esse in locis realibus, (quo sensu à Patribus, & Scolafticis dicitur esse in illis), quatenus loca realia res quædam sunt; sed etiam quatenus sunt loca; præscindendo tamen ab eo, quòd terminatiua sint rei locatæ. Quia, si, ut sunt præcisè res quædam, diceretur Deus esse in illis, dumtaxat diceretur esse in concavis superficiebus in quibus realiter consistunt; non item in cavitatibus ab eis comprehensis. Quo fieret, ut dici non posset loca ipsa replere; atque adeò neque in eis intimè præsens esse, prout dicitur à Patribus locis citatis. Et quidem conceptione omnium, quidquid dicitur esse in loco reali, intra ipsum in eà capedine, quam circumscribit, censetur esse, præscindendo ab eo, quòd sit etiam extra, vel fecus.

77 Tertiò inferò cum Gilli, contra Recupit. di-ferimen interesse Deum in rebus, & esse in locis realibus, non stare solum in eo, quòd res vniuersaliores, quam loca realia, sunt eo quòd omnia loca realia sunt res, non tamen è conuerso. Sed in eo stare, quòd in rebus est Deus intimè penetratus cum illis; in locis vero realibus carens dicitur esse, quatenus replet cavitate, quam ambiat, præscindendo à penetratione, quam habet cum concavis superficiebus, in quibus, illa consistunt, prout res quædam sunt. Itaque in vltimà superficie aeris circumambiente globum terræ Deus est tanquam in re quadam, intra ipsam verò in tota capedine, quam globus terræ occupat, est tanquam in loco. Tametsi non circumscriptus, aut definitus ab illo: quia quasi redundans extensus insuper est extra.

78 Quartò infero cum Altifidor. Bonauen. Syluest. Gilli. vbi supra cap. 16. & Recupit. num. 7. contra Caiet. Fasol. 1. par. quæst. 8. art. 2. dub. 2. & alios Thomistas, Deum in loco esse repletivè quasi formaliter, non verò dumtaxat causaliter. Quia Deus, non solum quatenus aliquid causat in locis, sed etiam quatenus illis est intimè præsens per suam substantiam, dicitur esse in illis, ut est notissimum; alioquin non per essentiam, & potentiam (vti debet sicut in rebus iuxta dicta quæst. 3.) sed per potentiam solum esset in ipsis. Proindeque per solum operationem; non item per suam substantiam esset ubique. Quod planè est absurdum contra doctrinam catholicam statu-ram

ram quæft. 1. Effe autem Deum in locis per fuam
fubftantiam intimè præfentem, id ipfum, & non
aliud, eſt, eſſe in illis repletivè quaſi formaliter.
Vbi obiter nota, Deum non replere loca ſicuti
corpora, obſtando, ne corpora alia capiantur ab
illis; ſed ita replere, ut ſimul cum Deo, quo ple-
na ſunt, poſſint loca quælibet alia entia, utpote
cum Deo penetrabilia, in ſe capere.

79 Quintò infero cum Recupit, ubi ſupra num.
6. loca realia etiam dici eſſe in Deo, quo ſenſu
cætera quæque reſ in Deo eſſe dicuntur, iuxta
dicta à nobis ſupra quæſt. 2. propoſit. 3. qua-
tenus ſcilicet illa ab immenſitate Dei localiter
circumplectuntur, & continentur. Quocir-
ca Pet. Damian. epiſt. 4. cap. 6. de Deo di-
cit, *In ſe omnia continet loca.* Hilar. lib. 1. de
Trinit. *Nullus ſine Deo locus; neque ullus non in
Deo.* Nouat. de Trinit. cap. 25. *In quo omnis lo-
cus eſt.* Et Theophil. Antioch. lib. 2. ad Ant. di-
xit, *Deum eſſe omnium locum.*

80 Sextò infero diſcrimen, quod reperitur in-
ter modum eſſendi in loco reali, quem Deus habet,
& quem habet creatura. Hæc enim, quan-
do corporea, & extenſa eſt, ita eſt in loco, ut
ſingulæ partes eius ſingulis partibus capedinis loci
correſpondeant; quando verò eſt ſpirituſ, &
inextenſa, ut Angelus, ita eſt in loco, ut tota cor-
reſpondeat integræ capedini loci, & tota ſingulis
partibus eius, utraque tamen ita terminata eſt à lo-
co, circumſcripta, vel definita, ut extra illum non
egrediatur. Quo ſit, ut tam in ſenſu prioris,
quam in ſenſu poſterioris propoſitionis, veniat di-
cenda illa verè eſſe in loco. At Deus ita eſt in
loco, ut totus in toto, & totus in ſingulis eius
partibus ſit, in quo à creaturâ corporeâ differt,
& convenit cum ſpirituſ. Differt verò ab utra-
que, quod non eſt terminatus, nec circumſcriptus,
nec definitus loco; ſed extra ipſum protenſus.
Eoque iure in ſenſu prioris propoſitionis verè ne-
gatur eſſe in loco; tamen verè affirmetur eſſe in
loco in ſenſu poſterioris.

QVÆSTIO V.

*Vtrum Deus extra Mundum uniu-
ſum ſit præſens in toto illo ſpa-
tio locali, quod imagi-
narium appel-
lant.*

81 SUppono primò tanquam certum, extra totum
omnino Mundum, extraque uniuverſa entia
creata, atque contenta in illo concipere nos ſive
imaginari vaſtitate quamdam, ſive capedinem
in infinitum circumquaque diſuſam adinſtar
cuiuſdam magnitudinis extenſæ circumquaque
infinite, ſive abſque ullo limite, & termino, ab
omniſque ente permeabilis, ſeu penetrabilis, atque
æternaliter, & immobiliter exiſtentis. Quæ id
circo ſpatium imaginarium circumquaque infinitum
dicitur; quia prout à nobis concipitur re-
ipſa non eſt. Pariterque, ſi Deus anihilaret
omnia entia, quæ exiſtunt intra ſuperficiem con-
cavam firmamenti, vaſtitas illa, ſive intercape-
do, quæ à nobis conciperetur adinſtar cuiuſdam
rotundæ magnitudinis, ſive extensionis intra ſu-
perficiem ipſam relicta, ſpatium diceretur ima-

ginarium, finitum tamen, & terminatum ipſamet
ſuperficie.

Suppono ſecundò, id, quod ſpatium imagi- 82
narium dicitur, & à nobis per ſpeciem cuiuſdam
magnitudinis localiter extenſæ modo dicto concipi-
tur, in poſſibilitate, ſeu quiditate reali, & ve-
râ præſentiarum localium verorum entium cir-
cumquaque extenſarum, unius ve præſentia loca-
lis ex eis compoſitæ circumquaque extenſæ conſi-
ſtere reipſa, & independentè à conceptione no-
ſtrâ. Quæ ſubinde præſentia localis poſſibilitas,
ſive quiditas capacitas quædam realis talium en-
tium venit dicenda; non quidem realitate exiſten-
tiæ, ſed eſſentiæ, ſeu quiditatis, ſeu poſſibilitatis: ſpa-
tiumque locale reale pariter nuncupari poteſt, &
ſolet, realitate ſcilicet non exiſtentia, ſed eſſentiæ,
ſeu quiditatis. Eſtque nobis, prout illud concipi-
mus, meſura, qua metimur, & reſpectivè ad
quam dignoſcimus præſentias, atque diſtancias
locales omnium rerum tam ſpirituſ, quam
corporalium; prout latè à nobis eſt explicatum,
atque probatum ſupra diſput. 5. quæſt. 2. Cuius
doctrina hic recolenda, & ſupponenda eſt.

Suppono tertio ut prout certum apud om- 83
nes Theologos, Deum ratione ſuæ immenſitatis
ita eſſe conſtitutum veluti in actu primo, ut non
poſſit non eſſe intimè præſens omni enti creato ex
hypotheſi, quòd illud exiſtat, & ubicunque exi-
ſtat. Atque ita caſu, quòd modò extra totum
hunc Mundum in quovis ſpatio locali, ſive loco
quantumvis ab hoc Mundo diſtante alter Mun-
dus, aut quodvis aliud ens denuò poneretur exi-
ſtens, fore, ut neceſſariò Deus per ſuam ſubſtan-
tiam eſſet illi intimè præſens in eodem ſpatio, ſive
loco; quin aliquam propterea denuò mutationem
intrinsicam, aut motum localem, aut ubiatio-
nem ſubiret. Id enim ſaltem eſt eſſentiale immen-
ſitati, quam Deus habet iuxta fidem, prout quæſt.
1. ſtatuumus, quòd Deus ipſe cuilibet enti in
quovis tempore, in quovisque ſpatio locali, ſive
loco exiſtenti abſque omni proſus mutatione in-
trinsicâ ſui reddatur, & ſit intimè præſens in
eodem tempore, in quo exiſtens, in eodemque
ſpatio, ſive loco, in quo præſens eſt tale ens.
Quo circa veritas huius ſuppoſitionis à nullo ca-
tholico credente, Deum eſſe immenſum, negatur,
aut negari poteſt.

Ex eâ autem duo neceſſariò ſequuntur proſus 84
itidem certa. Primum, Deum actualiter & de facto
eſſe præſentem omnibus entibus de facto intra
Mundum exiſtentibus in eiſdem ſpatiis, ſive locis,
in quibus ipſa præſentia ſunt. Secundum, Deum ta-
lem ſaltem habere potentiam ad eſſendum actuali-
ter, & de facto præſentem omnibus entibus, quæ
extra Mundum poſſunt exiſtere in eiſdem ſpatiis,
ſive locis, in quibus extra Mundum exiſtere poſ-
ſunt, ut caſu, quòd in eis exiſterent, neceſſariò in
eiſdem eſſet Deus illis intimè præſens abſque
ullâ proſus variatione, ſeu mutatione intrinſe-
câ ſui.

Tota igitur difficultas præſentis quæſtionis, 85
totumque in eâ Auctorum diſſidium eſt. An
Deus tam nunc dicendus ſit eſſe extra Mundum
actualiter, & de facto præſens in illis ſpatiis loca-
libus, in quibus prædicta entia poſſibilia præ-
ſentia dicerentur eſſe, ſi exiſterent.

Prima ſententia negat. Quam tenent Vazq. 86
1. par. diſput. 29. cap. 2. cum Altiſſidor. Bonau.
Ricard. Scot. Durand. Capreol. Dionyſ. carthuf.
Argent. & alijs à ſe relatis, Monachus in ſuis di-
ſputat. theolog. diſput. 1. cap. 2. Granad. 1. par.
Z traç.